

שלא יחשך ויתבטל אור הלבנה. **אִי תִבְעֵי לְמִנְדַּע מִנְּה שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים, לְגַרְמֹד, בְּגִין לְמִנְדַּע** ולכן אם אתה רוצה לדעת מהו ענין הארץ אז תשלח לך אנשים לעצמך בכדי שתדע על ידם מהו ענין הארץ (רמ"ק).

הקב"ה הראה למשה רבנו את האור הגנוז שבו היה רואה אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו

תָּא חַיִּי, מֹשֶׁה, אִי תִימָא דְהוּא לָא יָדַע דְּלֵא יִיעוּל לְאַרְעָא בְּזִמְנָא דָּא בא וראה שאל תאמר שמשה לא ידע באותו זמן שהוא לא יזכה להיכנס לארץ. **לֹאֵו הֵכִי, אֶלָּא יָדַע, וַהֲוֵה בְּעֵי לְמִנְדַּע מִנְּה, עַד לָא יִסְתַּלַּק, וְשָׁלַח לְאַלְיִן מְאַלְלֵי** כי אין הדבר כן אלא באמת הוא ידע ומכל מקום הוא היה רוצה לדעת מהו עניינה קודם שהוא יסתלק מהעולם ולכן הוא שלח מרגלים לרגל את הארץ, **כִּיּוֹן דְּלֵא אֶתִּיבּוּ מְלָה בְּדִקָּא יְאוּת, לָא שְׁלַח זְמַנָּא אַחֲרָא, עַד דְּקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אַחֲזִי לִיָּה** ומכיון שהם לא השיבו לו את עיניה כראוי אז לכן הוא לא שלח מרגלים אחרים פעם אחרת אלא עד שהקב"ה הראה לו בעצמו את ענין הארץ שהוא אור הגנוז שבו היה רואה אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו, **דְּכִתְיִב כַּמֶּשֶׁכּ בַּפְּסוּק, (דברים לב) עֵלֶּה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה וּרְאֵה אֶת הָאָרֶץ. וְכִתְיִב וְכ"כ עוֹד (דברים לד) וַיִּרְאֶהוּ יְהוָה אֶת כָּל הָאָרֶץ. וְלֹא דָא בְּלַחֲזוּדֵי, אֶלָּא כָּל אֵינּוֹן דְּזַמְיִנִין לְמִיקָם בְּכָל דְּרָא וְדָרָא** ולא רק את זה בלבד הראה הקב"ה למשה אלא אפילו את כל

אותם המנהיגים העתידים לעמוד בכל דור ודור, **בְּלָהוּ אֶתְּוִי לַיְהוָה לְמֹשֶׁה.**

וְאֵתְמַר, וְאִזְקְמוּהָ הַבְּרִיָּא את כולם הראה הקב"ה למשה וכמו שלמדנו

ופירשו אותו החברים [יד].

אור הרשב"י

בסיסרא וחילות שעמו נאמר כאן ואת כל נפתלי ונאמר להלן (שם שופטים ד ו) ותשלח ותקרא לברק בן אבינועם מקדש נפתלי. ואת ארץ אפרים, מלמד שהראהו ארץ אפרים יושבת על שלותה וחזר והראהו מציקים המחזיקים בה. דבר אחר ואת ארץ אפרים, מלמד שהראהו יהושע בן נון עושה מלחמה בכנענים נאמר כאן ואת ארץ אפרים ונאמר להלן (במדבר יג ח) למטה אפרים הושע בן נון. ומנשה, מלמד שהראהו ארץ מנשה יושבת על שלוותה וחזר והראהו מציקים המחזיקים בה. דבר אחר ומנשה מלמד שהראהו גדעון בן יואש שעשה מלחמה במדין ועמלק. ואת כל ארץ יהודה, מלמד שהראהו ארץ יהודה יושבת בשלוותה וחזר והראהו מציקים המחזיקים בה. דבר אחר ואת כל ארץ יהודה במלכותו נאמר כאן ואת כל ארץ יהודה ונאמר להלן (דה"א כח ד) ויבחר ה' אלהי ישראל בי. עד הים האחרון, מלמד שהראהו פני כל המערב יושב על שלוותו וחזר והראהו מציקים המחזיקים בו. דבר אחר עד הים האחרון, אל תהי קורא עד הים האחרון אלא עד היום האחרון, מלמד שהראהו כל העולם כולו מיום שנברא ועד שיחיו המתים.

[יד] כדאיתא בספרי פרשת וזאת הברכה פיסקא שנו. מערבות מואב, מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא שלשלת המלכים העתידים לעמוד מרות המואביה זה דוד וזרעו. אל הר נבו, ראש הפסגה, מה פסגה זו מופרשת מן האשכול ואינה מופרשת כך קבורתו של משה מותאמת מן ההר ואינה מותאמת והגיא ביניהם. אשר על פני יריחו, מלמד שהראהו שלשלת נביאים העתידים לעמוד מרחב הוונת. ויראהו ה' את כל הארץ מלמד שהראהו ארץ ישראל מיושבת על שלוותה וחזר והראהו מציקים המחזיקים בה. את הגלעד, מלמד שהראהו בית המקדש מיושב על שלותו וחזר והראהו המחריבים לו ואין גלעד אלא בית המקדש שנאמר (ירמיה כב ו) גלעד אתה לי ראש הלבנון. עד דן, מלמד שהראהו ארץ דן מיושבת על שלותה וחזר והראהו מציקים המחזיקים בה. דבר אחר עד דן מלמד שהראהו שבטו של דן עובד עבודה זרה כענין שנאמר (שופטים יח ל) ויקימו להם בני דן את הפסל, וחזר והראהו גואל ישראל שעתידי לעמוד הימנו ואיזה זה זה שמשון בן מנוח. ואת כל נפתלי, מלמד שהראהו ארץ נפתלי מיושבת על שלותה וחזר והראהו מציקים המחזיקים בה. דבר אחר מלמד שהראהו ברכ בן אבינועם שעשה מלחמה

הלימוד היומי

לע"נ ר' שמעון רז בן רחל ז"ל

עץ החיים נמצא בגן עדן הארץ ולא בארץ ישראל ולכן משה לא יכל להכנס לארץ

כִּי־יִןֹן דְּשָׂאֲרֵי מֹשֶׁה לְמִשְׁלַח, מַה אָמַר לוֹן. הִישׁ בָּה עֵץ

ומכיון שהתחיל משה לשלוח את המרגלים מה הוא אמר להם, היש בה עץ.

וְכִי מַה הוּא דְקָאֲמַר, וְאִי תִימָא דְלָא יָדַע וקשה וכי מה הוא

התכוון שהוא אמר להם היש בה עץ וכי אפשר לומר שהוא לא ידע שיש בה עצי פרי.

אֵלָא (לְקַמְן יִימָא מְלָה אַבְל הָכָא) הִכִּי אָמַר מֹשֶׁה, אִם יֵשׁ בָּה עֵץ,

הָא יְדַעְנָא דְאַנָּא אִיעוּל לְתַמְן. מַאי עֵץ. דָּא אִילָנָא

דְּרַחֲיִי אלא כך אמר להם משה אם יש בה עץ דהיינו שהרי אני יודע שאם יש בה עץ

אני אזכה להיכנס לארץ ומה הכוונה לעץ אלא הוא עץ החיים של ז"א שבו משה היה

מושרש. **וְתַמְן לָא הוּוּה אֵלָא בְּגִן עֵדֶן דְּאַרְעָא** ובאמת שם בארץ

ישראל לא נמצא עץ החיים אלא הוא בגן עדן הארץ ששם הוא נקודת יסוד דאמא שז"א

יונק משם. **אָמַר אִם יֵשׁ בָּה עֵץ דָּא, אַנָּא אִיעוּל לְתַמְן. וְאִי**

לָא, לָאו אַנָּא יְכִיל לְמִיעֵל ולכן אמר להם משה שאם יש בה את עץ

החיים של ז"א אז אני אוכל להיכנס לשם מאחר שאני מושרש בו ואם לא אני לא אוכל

להיכנס לשם (מק"מ).

סוד צלפחד המקושש שגרים לפירוד זו"ן

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, בְּתִיב כְּתוּב (במדבר טו) וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מְקוֹשֵׁשׁ

עֵצִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיט [טו]. מֵאֵן עֵצִים הָכָא. וּמֵאֵן הוּא

הלימוד היומי

לע"נ ר' שמעון רז בן רחל ז"ל

תָּא וקשה מהו סוד העצים שנכתבו כאן ומי היה המקושש ובמה הוא חטא ע"פ הסוד.
אֵלָא דָא צְלַפְחָד, וְהוּא דְיִיק עַל אֵלִין אֵילָנִין אלא המקושש

אור הרשב"י

בסוד אב"א כל המוחין דילה נמשכים אליה מו"א מלובשים בנה"י דו"א ויסוד דו"א המלובש בה כולה ומסתיים בסוף הת"ת שלה כמ"ש רבינו ז"ל בשער תיקון הנוק' ובשער הירח. וכשהם זו"ן פב"פ בסוד הזווג אז יסוד דו"א נתון בתוך היסוד שלה בסוד הזווג ונמצא שלעולם בחינת יסוד דו"א נתון בה בתוכה אלא כשהם זו"ן אב"א יסודו נתון בה בסוד נתינת והתלבשות המוחין ומגיע עד הת"ת שבה וכשהם פב"פ יסודו נתון בתוך יסודה בסוד זווג גמור. והנה משה רבינו ע"ה אמר להו למרגלים אם יש בה עין אם יהיה באפשרות ויעלה בידינו להחזירה פב"פ ויש בה עין סוד היסוד דו"א בסוד הזווג, הא ידענא דאנא איעול לתמן דכיון שנכנסם בה יסוד דו"א שהוא בחינתו דמשה גם משה יכנס בה. מאי עין דא אילנא דחיי שהוא היסוד דו"א. ולפי האמת ותמן לא הוה כי היו זו"ן בבחינת אב"א ולא הוה יסודו בתוך יסודה בסוד הזווג אלא היסוד דו"א הוה בג"ע דארעא שכללות הגן היא המלכות נוק' דו"א עד סוף הת"ת שלה, וז"ש רבי יצחק לקמן משה אילנא דחיי נקט כי היה בחינתו דעת דו"א והוא יסודו הקדוש ועל דא בעא למנדע כי הוה באפשרות להחזיר זו"ן פב"פ ויהיה יסוד דו"א שכיח בארעא שהיא המלכות בסוד הזווג או לא שלא תעלה בידם לעשות הדבר הגדול הזה.

[101] ובכדי להבין את המאמר הבא נעתיק את מש"ב השעת רצון וז"ל: אלא הכי אמר משה אם יש בה עין הא ידענא דאנא איעול לתמן מאי עין דא אילנא דחיי ותמן לא הוה אלא בג"ע דארעא כו': פ"י הנה עין החיים אילנא דחיי הוא היסוד דו"א וכולו ז"א כמ"ש רבינו ז"ל בשער הארות זו"ן פ"ה ז"ל, נודע כי ז"א הוא עין החיים מהלך ת"ק שנה בסוד ה"ח המתפשטים בו וכל אחד כולל עד מאה הרי ת"ק וכן העולם כולו מהלך ת"ק שנה יע"ש: והנה מרע"ה הוא היה סוד הדעת עליון דו"א דמצד אבא כמ"ש רבינו ז"ל שם פ"א וז"ל, ובוה תבין מ"ש בזוהר כי הדור ההוא כולם היו נכללים במשה כו' והמעם לפי שכולם יוצאים מהארות יסוד דאבא שבתוך ז"א אשר נקרא בחינת משה כו' גם ז"ס שנקרא הדור ההוא כו' דרדע שפירושו דור דעה לפי שיצאו מן הדעת הפנימי של ז"א שבתוך היסוד דאבא שהוא בחינת משה והוא הנקרא דעת עליון יע"ש. וכל מנמת משה בשליחות מרגלים היה יען שבדור ההוא היו בסוד אחר באחר זו"ן כמ"ש רבינו ז"ל והיתה כונתו להחזיר פב"פ, כמ"ש רבינו ז"ל פ"ד שאלו המרגלים היו ניצוצות אורות דאבא היוצאים והולכים אל הנוק' רחל ובכתן ועל ידן חשב משה לתקן את הנוק' רחל ולהחזירה פב"פ יע"ש. והנה נודע כשהם זו"ן